

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/177/2018
Identifikačné číslo spisu: 5916205438
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5916205438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne S. K., narodenej XX. E. XXXX, bývajúcej vo L., proti žalovanej O. N., narodenej XX. J. XXXX, bývajúcej v K., S. (adresa na doručovanie: K., Q. XXX/X), zastúpenej Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom v Ružomberku, A. Bernoláka 10/1419, o zaplatenie 9 832,57 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 7C/120/2016, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/56/2018 z 28. marca 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/56/2018 z 28. marca 2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Ružomberok (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 7C/120/2016-123 z 12. decembra 2017 odmietol odpor žalovanej zo dňa 9. decembra 2016, doručený prvoinštančnému súdu dňa 20. decembra 2016, proti platobnému rozkazu prvoinštančného súdu č. k. 7C/120/2016-31 z 29. novembra 2016 (ďalej len „platobný rozkaz“). Odmietnutie odporu odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Poukázal na to, že platobný rozkaz bol žalovanej doručený dňa 1. decembra 2016. Zákonná lehota na podanie odporu teda uplynula dňom 16. decembra 2016. Žalovaná však podala odpor na pošte až dňa 19. decembra 2016, teda oneskorene, pričom dodal, že žiadosť žalovanej o odpustenie zmeškania lehoty bola zamietnutá uznesením prvoinštančného súdu z 25. augusta 2017 č. k. 7C/120/2016-107 v spojení s uznesením z 25. októbra 2017 č. k. 7C/120/2016-117, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6. novembra 2017. Proti uvedenému uzneseniu prvoinštančného súdu podala odvolanie žalovaná.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací v záhlaví označeným uznesením uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a rozhodol o trovách odvolacieho konania. V odôvodnení potvrdenia rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého bol odpor proti platobnému rozkazu podaný oneskorene a z tohto dôvodu sa ďalej hmotnoprávnymi námietkami žalovanej nezaoberal. K námietke žalovanej týkajúcej sa nedostatku miestnej príslušnosti súdu poznamenal, že v danom prípade sa nejedná o výlučnú miestnu príslušnosť,

ktorú by bol súd nútený preskúmať z úradnej povinnosti. Skúmať miestnu príslušnosť mohol len na námietku žalovanej, ktorá však mala byť podaná pri prvom procesnom úkone, ktorý jej patril.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila poukazom na ust. § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), pretože súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. V dovolaní namietala, že existuje objektívny dôvod na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu. Odpor proti platobnému rozkazu podala v zákonnej lehote na pošte dňa 12. decembra 2016, avšak ako uviedla v žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty, ktorá bola doručená prvoinštančnému súdu dňa 21. decembra 2016, na obálke omylom opačne uviedla adresáta a odosielateľa, v dôsledku čoho si poslala odpor sama sebe. Hneď ako túto skutočnosť zistila, obratom reagovala na vzniknutú situáciu a doručila odpor prvoinštančnému súdu spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty. Podanie (nesprávne odoslaného) odporu v zákonnej lehote preukázala podacím lístkom spolu s nesprávne označenou obálkou. Nesprávne označenie zásielky nemala podľa nej prevziať ani podacia pošta, čo aj sama pošta uznala v potvrdení založenom v súdnom spise. Namietala preto nesprávnosť rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka z 25. augusta 2017 č. k. 7C/120/2016-107, ktorým bol jej návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietnutý a tiež nesprávnosť uznesenia sudcu prvoinštančného súdu z 25. októbra 2017 č. k. 7C/120/2016-117, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6. novembra 2017, a ktorým bola jej sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka zamietnutá. Rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o odmietnutí odporu ako oneskoreného, jej bolo v nadväznosti na vyššie uvedené znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Zároveň vyjadrila názor, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a nedostatočne odôvodnené. Navrhla, aby dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že ho považuje za nedôvodné a účelové a žiadala dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ C. s. p.) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných väd uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

6. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné pojednanie veci za

prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

10. Podľa § 389 ods. 2 C. s. p. ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

11. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Z obsahu spisu je zrejmé, že rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o odmietnutí odporu pre oneskorenosť, predchádzalo právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovanej na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu. Pokiaľ žalovaná odôvodnila odvolanie vadou tohto právoplatného uznesenia, spočívajúcou v porušení jej práva na spravodlivý proces nesprávnym zamietnutím jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu, bolo povinnosťou odvolacieho súdu sa touto vadou zaoberať, a v prípade jej opodstatnenosti postupovať podľa cit. ust. § 389 ods. 2 C. s. p. Odvolací súd však takto nepostupoval, hoci podľa názoru dovolacieho súdu na to boli splnené podmienky. Pokiaľ je totiž nepochybné, že žalovaná podaním urobeným na pošte omylom adresovala toto podanie sama sebe označiac za odosielateľa súd a za adresáta samu seba, ide o zjavnú ľudskú chybu, ktorú bez ďalšieho treba považovať za ospravedlniteľný dôvod na odpustenie zmeškania lehoty v zmysle § 122 C. s. p. Ak zákon výslovne predpokladá chyby v písaní a počítaní a iné zjavné nesprávosti spôsobené súdom v rozhodnutí a umožňuje ich nápravu, potom tým viac v súlade so zásadou spravodlivej ochrany práv, treba aj sporovej strane poskytnúť možnosť nápravy takejto zjavnej nesprávosti v súvislosti s urobením podania, obsahujúceho opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu. Povinnosti odvolacieho súdu postupovať za danej situácie podľa § 389 ods. 2 C. s. p. nebránila skutočnosť, že toto ustanovenie ako i ustanovenie § 365 ods. 2 C. s. p. používa pojem rozhodnutie vo veci samej. Účel tohto ustanovenia vyžaduje, aby bol tento pojem vykladaný extenzívne, t. j. aby sa aplikovalo nielen v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej, ale aj v súvislosti s rozhodnutím, ktorým sa konanie končí a ktoré bolo závislé od predchádzajúceho právoplatného uznesenia súdu prvej inštancie. Nesprávne rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a ktorého nesprávnosť je dôsledkom predchádzajúceho právoplatného uznesenia, znamená totiž odmietnutie spravodlivosti, t. j. porušenie práva na spravodlivý proces. Práve z tohto dôvodu je takéto rozhodnutie v ustanovení § 420 C. s. p., upravujúcim prípustnosť dovolania, postavené na rovnakú úroveň, ako rozhodnutie vo veci samej.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.